

Спортното майсторство на държавните първенства по фехтовка със сабя в България за периода 1960-1965г.

Красимир Петков

The present revue discover the dependences in the development of athletic fencing in Bulgaria during the period of the years 1960-1965. The author presents a chronology of the competitions of Republic Championship in sabre for males. He analyses the occupied places in the competitive rang lists in the individual and team competitions.

The period of the investigation is interesting because the first remarkable international Successes in the weapon sabre are realized at the time.

Key words: *the development, Republic Championship, competitive rang lists*

ВЪВЕДЕНИЕ

Динамиката на спортния живот у нас ни кара да живеем забързано и напрегнато. Ангажирани с множество задачи забравяме да отдадем заслуженото на нашите предшественици. Естествено би възникнал въпроса защо сабя и защо 1960 година? Отговора, които бихме дали е: защото българската фехтовка постига своите най-големите успехи именно в сабята. За нас е от особена важност, каква е била конкурентността. Десет години след провеждането на Първото републиканско първенство през 1950 г. на това оръжие. Голям интерес представлява класирането във втората декада от развитието на сабята. Какъв е бил броя на състезателите участвали в състезания и броя на клубовете в които се е практикувала сабята у нас.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Поставихме си за цел да установим, в шесте републикански първенства проведени в периода от 1960 до 1965 година, каква е била масовостта и кои клубове са развивали това оръжие?

За целта направихме обстойно проучване на множество протоколи и издания на вестник „Народен спорт“, който редовно и обективно е отразявал изиявите на състезателите на сабя. За по-високата достоверност заслугата имат направените съпоставки на данните от вестник „Народен спорт“ с архивни протоколи от Българска Федерация по фехтовка.

В началото на анализирания период 1960 г. установихме, че са проведени 14 състезания, като 4 от тях са международни. Благодарение на проучваните източници установихме, че първото изследвано от нас състезание по сабя се провежда на 19.06.1960 г. на стадион „Васил Левски“ с участието на отборите „Академик“, „Славия“, „Септември“ и „Локомотив“ от София и фехтовачи от Русе, Бургас и Коларовград /Шумен/. Класирането в това състезание има следния вид:

- 1-во място Асен Дяковски, Септември с една загуба от Б. Ставрев.
- 2-ро място Борис Ставрев, Академик с 5 победи и 19 получени туша.
- 3-то място Жорж Саев, Септември с 5 победи и 22 получени туша.
- 4-то място Георги Стоилов, Академик с 4 победи и 25 получени туша
- 5-то място Христо Генчев, Локомотив с 4 поеди 27 получени туша
- 6-то място Жеко Спиридонов Академик с 2 победи

На първото изследвано състезание 1960г. най-добре се представят състезателите на столичния „Септември“ с два медала-златен и бронзов. След тях се отличават фехтовачите на Академик с три призови места (2, 4 и 6 място) с едно призово място остава отбора на Локомотив, 5 място.

На проведеното през месец ноември 1960г. Отборно Републиканско първенство на първите пет места се класират следните отбори:

1. Септември – 8т.

2. Академик – 6т.
3. „Волов“-Коларовград – 4т.
4. „Спартак“ – Плевен – 2т.
5. „Ботев“ – Бургас – 0т.

Равносметката за тази първа година от нашето изследване 1960 е, че увеличаването на вътрешния и международен спортен календар е подобрил качеството на проведените боеве..

За Републиканският спортен календар за 1961г. открихме много малко информация той включва 4 състезания за годината.

Значимо за нашето изследване състезание е Републиканското първенство на което победител става Асен Дяковски от клуб „Септември“, а отборен първенец е отбора на „Академик“.

През 1962г състезателния живот на фехтувачите у нас не по богат, но състезанията носят повече майсторство и драматизъм, които е отразен в пресата.

От проведените 4-5 състезания през годината за нас най-голямо значение има Републиканското първенство със сабя, на което след оспорвани битки първото място печели Жеко Спиридонов /Академик/. На финала след бараж /повторен бой/ поради равен брой победи той надиграва Емил Атанасов/Септември/ с резултат 5на 2. На трето и четвърто място се класират „Академиците“ Б. Ставрев и В.Величков.

Шампиони за 1962г

1	Ж. Спиридонов	Академик	Академик
2	Ем. Атанасов	Септември	Септември
3	Б. Ставрев	Академик	Пловдив
4	В. Величков	Академик	Бургас

Проведените боеве в отборните срещи се отличават по своята динамика, бързина и добро владение на фехтовалната техника. Те се печелят от състезателите на Академик следвани от Септември, Пловдив и Бургас.

Спортния календар по фехтовка през 1963г. е изключително богат в сравнение в предишните изследвани години. Състезанията за юноши придават допълнителен колорит на състезателния живот и са показателни, че интереса към спортната фехтовка нараства.

Студентските игри предхождащи Републиканското първенство са последна проверка за най-добрите ни фехтовачи на всички оръжия.

Състезанията в зала „Сливница“ в София се провеждат няколко дни след силния международен турнир преведен в Берлин/ Германия/ на които нашия фехтовач Ас. Дяковски става победител. Очакванията са той да спечели и Републиканското първенство, но среща по пътя си Спиридонов. В драматичния финален бой за първото място Дяковски повежда с 2 на 0. Спиридонов изравнява. След което боя върви туш за туш до 4 на 4. Последната схватка носи победата на Спиридонов.

Краино класиране на Републиканското първенство на сабя за 1963г.

1. Ж. Спиридонов, Академик - 7победи
2. Ас. Дяковски, Септември – 6 победи
3. Г. Стоилов, Академик – 5 победи
4. Ем. Атанасов, Септември – 4 победи
5. М. Атанасов, Пловдив – 2 победи
6. Р. Кунчев, Пловдив – 2 победи
7. Хр. Калчев, Септември – 2 победи /това е писателя/
8. В. Аврамов, Академик без победа

Републиканското първенство за 1964 г. започва на 10.07.

В първенството взимат участие 10 състезатели. Независимо от камерното участие боевете протичат много оспорвано и драматично.

Класиране на Републиканското първенство по фехтовка със сабя:

1. Б. Ставрев – Академик
2. Ж. Спиридонов – Академик
3. Ем. Атанасов – ЦСКА
4. Ив. Ганчев – Академик
5. В. Аврамов – Академик
6. С. Даалиев – Коларовград /Шумен/
7. Т. Милков – Академик
8. Р. Русев – Академик – Пловдив
9. Л. Такворян - Коларовград /Шумен/
10. Ал. Бучевски – Септември

Надмощието на състезателите от Академик София в индивидуалната надпревара дава своето отражение и в отборната, където студентите отново доминират с два отбора спечелили златни и бронзови медали. Хегемонията "развалят" Състезателите на Септември завоювали сребърните медали след оспорвани битки.

Шампиони за 1964г.

1	Б. Ставрев	Академик	Академик
2	Ж. Спиридонов	Академик	Септември
3	Ем. Атанасов	ЦСКА	Академик

В последната 1965 година от изследвания период класирането на Републиканското първенство ни посочва само шампиона и отборни първенец, а те са Борис Ставрев от Академик София и отбора на Академик София.

Изводи: В изследвания шест годишен период разпределението на шампионските титли е представена в таблицата долу, таблица 1.

Таблица 1

Разпределение на златните медали във финалите

Клуб	ЦСКА	Коларовград	Академик	Септември	Академик Пловдив	Академик Бургас
Състезатели	0	0	2	4	0	0

Доминиращите състезатели на клуб Септември не оставят надежди на своите противници със силната си и постоянна игра. Това е сигурен признак за правилната работа на водещите треньори в този клуб. Появата сред златните медалисти на състезателите от „Академик“ е подплатен с двама златни медалисти.

Представителите на „Академик“ „окупира“ финала през 1964г. като с двама представители печелят два медала – златен и сребърен. Тук е мястото да се отбележи, че в този период състезателите на този клуб са студенти във ВУФ.

Доброто представяне на „студентите“ в индивидуалния турнир им помага много и те успяват да се преборят за първото място и в отборния. Впечатление прави силното представяне на столичните академици, които печелят два медала и от отборната надпревара.

В изследвания от нас период са проведени 6 индивидуални първенства и 5 отборни републикански първенства със сабя, като тези състезания са официалните за изследвания период.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Независимо от ограничения брой участници сабята се развива динамично и конкуренцията се увеличава. Провежданите боеве са с по високо качество от тези в предишни изследвани години и имаме основание да твърдим, че в изследвания период се забелязва разширяването на техникo – тактическия арсенал на най-добрите български фехтовачи със сабя.

В тези години се поставят основите за бъдещите успехи на България в това оръжие, защото много от участниците в тях стават водещи треньори по цял свят.

ЛИТЕРАТУРА

- [1]. Бърдарева Райна, К. Иванова, П. Ножаров, „Фехтовката в България”, Тит Топ Прес, 2002г.
- [2]. Вестник „Народен спорт” брой 1854/19.05.1960г.
- [3]. Вестник „Народен спорт” брой 1870/20.06.1960г.
- [4]. Вестник „Народен спорт” брой 1870/26.06.1960г.
- [5]. Вестник „Народен спорт” брой 1985/23.03;1961г.
- [6]. Вестник „Народен спорт” брой 2032/10.07.1961г.
- [7]. Вестник „Народен спорт” брой 2101/18.12.1961г.
- [8]. Вестник „Народен спорт” брой 2253/10.12.1962г.
- [9]. Вестник „Народен спорт” брой 2166/19.05.1962г.
- [10]. Вестник „Народен спорт” брой 2164/14.05.1962г.
- [11]. Вестник „Народен спорт” брой 2501/11.07.1964г.
- [12]. Вестник „Народен спорт” брой 2477/21.05.1964г.
- [13]. Вестник „Народен спорт” брой 2733/06.01.1966г.
- [14]. Петков Красимир, В. Келлер, „Фехтовка”, Български писател, 1998г.

За контакти:

София 1700

Студентски град, Национална спортна академия

Катедра” Тежка атлетика, бокс фехтовка и спорт за всички”

Сектор „Фехтовка”

Доц. Красимир Петков, д-р

Докладът е рецензиран.